

De Brünner kropper wereldwijd!

Brunner kropper, zwartbont.

De Brünner kropper behoort tot de groep der dwergkroppers en is een van die zeldzame rassen die ondanks zijn populariteit gelukkig niets aan basiskwaliteiten heeft moeten inleveren. Het ras heeft enkele zeer typische karakteristieken die het net in de fokkerij veel toegevoegde waarde geven. Anderzijds is het een temperamentvolle kropper die gezond, vitaal en goed fokkend gebleven is en ook dankzij zijn karakter menig fokker weet te boeien. Heb je naast een kropperhart ook nog eens behoefte om als kleuren-specialist aan bod te komen, dan kan je met de Brünner en z'n vele kleurslagen ook zeker aan je trekken komen.

Ontstaan

De Brünner Kropper komt uit het voormalige Tsjechoslowakije, meer specifiek uit de provincies Bohemen en Moravië en dankt zijn naam dan ook aan het plaatsje Brünn (Brno) in Moravië. We kunnen veronderstellen dat het ras zo'n 200 jaar geleden is ontstaan uit enkele Oostenrijkse rassen. Deze zijn er waarschijnlijk tot op heden genetisch nog steeds de oorzaak van dat het ras de neiging blijft hebben om zwaarder te worden. Niet enkel het type maar ook de zeer specifieke ooievaartekening kent zijn oorsprong bij de Oostenrijkse Pragerkropper. Daarnaast heeft ook de Saksische kropper zeker zijn steentje bijgedragen om het type dat we tot half de vorige eeuw kenden te realiseren. Om de Brünner kropper te veredelen, werden begin vorige

door Gregor Mathieu

eeuw door onze Oosterburen zowel Franse kroppers als Engelse dwergkroppers ingekruist. Zoals bij veel rassen kan Duitsland zeker als land van veredeling worden aangeduid. Als we op basis van fotomateriaal de geschiedenis van het ras nakijken dan kunnen we stellen dat na een eerste evolutie van 1945 tot 1980 het ras vanaf 1980 tot heden een tweede metamorfose heeft doorgemaakt, nl. een evolutie van middelgrote kropper, stijl Uplooper tot elegante kleine fijne dwergkropper.

Ondanks zijn algemene geliefdheid hebben de voorbije eeuw enkele bijzondere figuren een enorme stempel weten te drukken op de Brünner. We denken hier in het bijzonder aan enkele Duitsers zoals Gustav Krause en Eugen Krampen. Men zou het misschien als gemakkelijk of logisch kunnen bestempelen dat beide grootmeesters enkel de witte kleurslag fokten doch hun verwezenlijkingen voor wat betreft het type zijn echt groots te noemen. Hun dieren zijn overigens door vele liefhebbers ter verbetering van alle kleurslagen ingekruist. In zoverre zelfs dat daar waar tijdens de eerste evolutie Franse en Engelse dwergkroppers werden gebruikt om het ras te veredelen, het de laatste 20 jaar de Brünner is die gebruikt wordt om de Engelse dwergkropper te vervolmaken

Het ras staat op dit moment op een zéér hoog niveau en heeft een trouwe aanhang over de hele wereld. Duitsland kan dan wel aanzien worden als het land van vervolmaking doch in bijna alle Europese landen zijn zeer goede Brünners aanwezig. Naast Duitsland is het ras ook zeer populair in Engeland maar ook in Amerika. De Brünner heeft, veel meer dan de meeste andere rassen, ook zijn weg gevonden buiten Europa en de USA want ook in Australië en zelfs China heeft hij zijn aanhang gevonden.

Heel belangrijk daarbij is dat het ras zijn verspreiding heeft kunnen waarmaken zonder dat dit verschillende types heeft teweeggebracht. De Brünner is eigenlijk identiek over de gehele wereld. Ook in België zijn op de meeste shows wel enkele zeer goede dieren te bewonderen. Er zijn bij ons momenteel een 25-tal liefhebbers actief met Brünners en het is duidelijk dat er in verschillende kleurslagen topmateriaal voorhanden is.

Standaard

Om de Brünner kropper overal naar éénzelfde ideaalbeeld te fokken, dient er in eerste instantie natuurlijk een zeer duidelijke, rechtlijnige standaard te bestaan. Alle raseigenschappen zijn zeer duidelijk omschreven en laten gewoonweg niet toe dat andere richtingen worden ingeslagen.

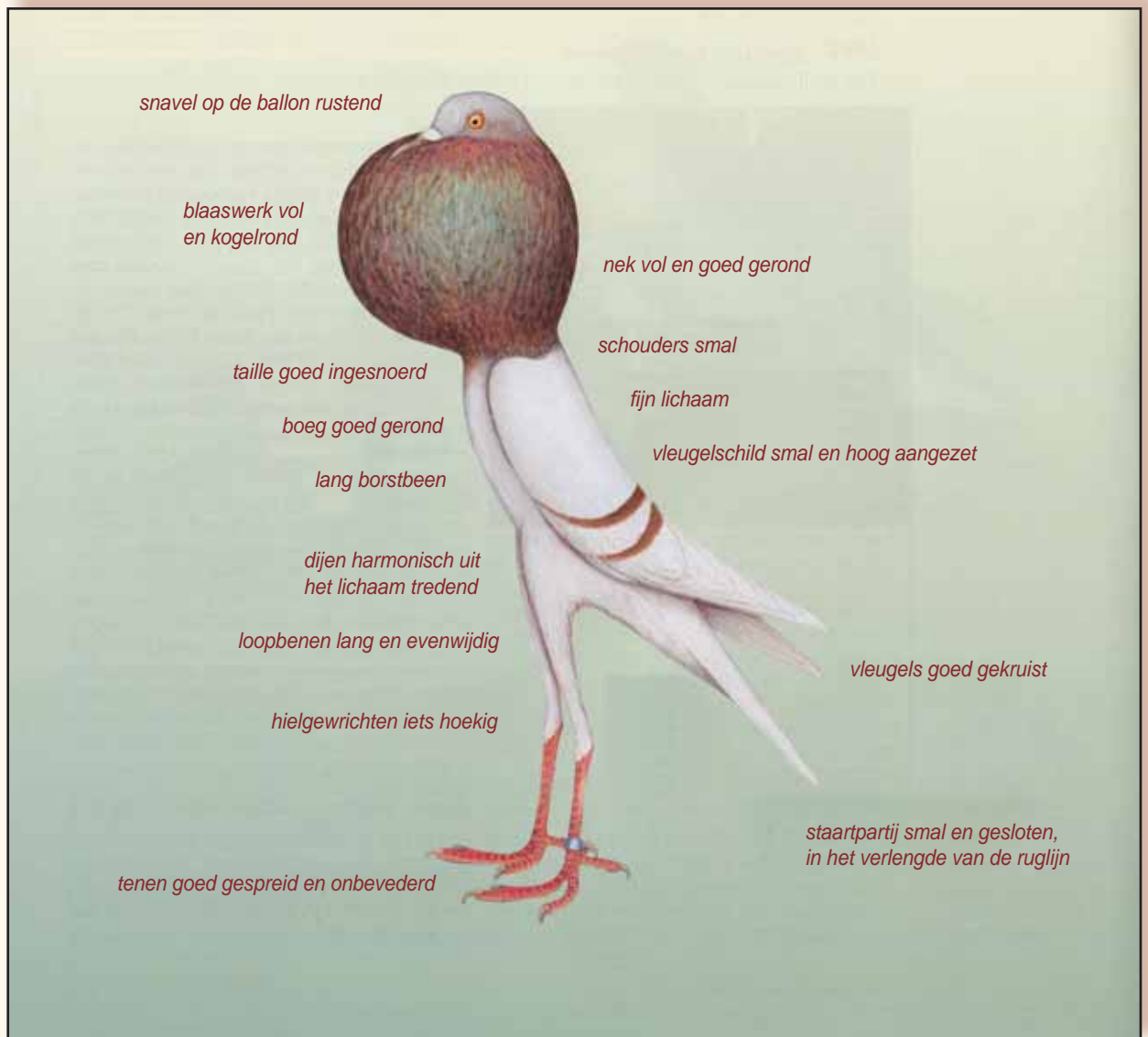
Natuurlijk zijn er per regio wel duidelijke kwaliteitsverschillen merkbaar doch het doel blijkt voor iedereen hetzelfde. Dit resulteert eveneens in vrij internationaal keurmeesterskorps dat zonder enig probleem op éénzelfde lijn deze internationale fokrichting doet nastreven.

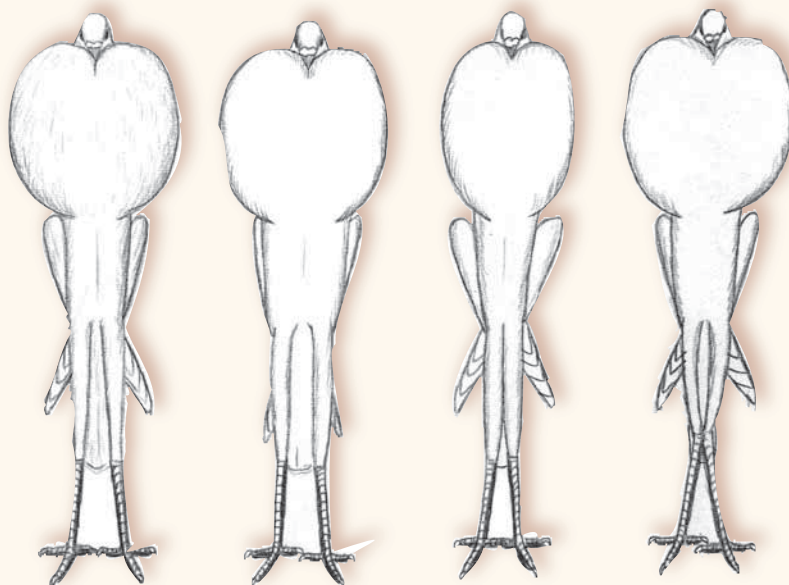
De Brünner is zeker één der kleinste vertegenwoordigers binnen de groep der kropperassen en we kunnen hem eigenlijk in één zin als volgt omschrijven : "een sierlijke elegante kropper met een verticale stand, lange elegante benen en een sterk ingesnoerd, kogelrond blaaswerk". Dient de Brünner echt de kleinste der kropperassen te zijn? Dit is een stelling die reeds tot veel discussies heeft geleid. Eugen Krampen spreekt in zijn boek van 35 à 36 cm van sna-

vel tot staarteinde en dat lijkt mij echt toch niet de kleinste maat. Over de grootte kan men veel discussiëren doch de Brünner dient in eerste instantie een perfect geproportioneerde kropper te zijn met een zeer goed opgerichte houding, een fijne taille en lange elegante fijne benen. Voeg daar een perfect rond geblazen krop aan toe en ik meen dat we reeds een heel eind op weg zijn.

Stand, benen en vleugeldracht

Ik ben van oordeel dat de stand en de benen de basis zijn van een goede of slechte Brünner. Het zijn dan ook elementen die rechtstreeks met mekaar in verband staan en mekaar beïnvloeden. De Brünner dient zo verticaal mogelijk te staan doch om deze gewenste goede stand te tonen, moeten de dieren in eerste instantie over een

Brünner kropper

grof lichaam

nauwe beenstand

X-benen.

goede beeninplanting beschikken. Het is een basisvereiste dat de inplanting van de benen het dier verdeelt in 2/3 vóór en 1/3 na. Ze dient zeer soepel te verlopen zonder scherpe hoek ten opzichte van het borstbeen. Kikvorsdijen zijn reeds decennia uit den boze en van de vroeger zo beruchte driebogenlijn is dus zeker geen sprake meer. De benen horen fijn en rond te zijn (in tegenstelling tot de ovale benen van de Engelse dwergkropper). Ze zijn zeer fijn en glad bevederd tot net boven het hielgewricht. Dieren die slecht ingeplante benen hebben, staan ofwel te vlak ofwel willen ze overdreven en krampachtig rechtop staan. De benen dienen als het ware op een zeer vloeiende manier, bijna onzichtbaar, uit het lichaam te komen. Naast de hierboven vermelde kikvorsdijen zijn benen die te hoekig uit het lichaam komen ook zeker te vermijden. De beeninplanting is zeker een van de moeilijkste criteria bij de beoordeling. Het is taak van de keurmeester hier voldoende tijd aan te besteden. Het vlotst kan de inplanting beoordeeld worden als de dieren eerst in beweging geweest zijn. De benen dienen parallel, vloeiend, gelijk en soepel uit het lichaam te komen en elke afwijking dient als fout aanzien te worden. In het hielgewricht moet duidelijk een lichte doorbuiging te

zien zijn zodat we zeker geen stijve of zelf doordrukkende benen te zien krijgen.

Alhoewel men streeft naar zeer fijne lichamen en benen die mooi onder het lichaam geplaatst zijn mag de beeninplanting ook niet té nauw zijn. Dieren die als het ware 'Engels aanliggende dijen' laten zien, kunnen zeker onze doelstelling niet zijn. Anderzijds zijn de verhalen over luciferdoosjes die tussen de benen moeten passen ook niet richtinggevend. De lichamen van onze Brünners zijn de laatste jaren zo fel geëvolueerd dat bij een standaard luciferdoosje de benen als het ware naast het lichaam zouden komen te staan. Ik durf te stellen dat het perfect soepel en voorwaarts bewegen van het dier volledig primeert boven het gepuzzel met doosjes en stiften. Bepaalde kleurslagen zoals bv. de bonten zijn wat smaller in stand dan bepaalde andere kleurslagen.

De benen dienen natuurlijk te steunen op een mooi geplaatste voet waarbij enerzijds zeker geen platvoet maar zeker ook geen volledig opgetrokken voet mag ontstaan. De tenen dienen mooi gespreid geplaatst te worden en aanliggende of verkrepelde tenen zijn zeker uit den boze. Aan de beoordeling van de tenen dient men ook voldoende aandacht te besteden.

De middenteen wordt voornamelijk bepaald door de beenstand. Mooie evenwijdige benen resulteren meestal in een recht naar voor geplaatste middenteen. Dieren die wat koehakkig staan 'duwen' de middenteen als het ware ook naar buiten waardoor de buitenteen ook al sneller zal aanliggen. Onderliggende tenen zijn natuurlijk verwerpelijk en zeer stamgebonden.

De gehele inplanting en het verloop van de benen in combinatie met een goede teenstand moeten het de Brünner toelaten een zeer gracieuze, elegante en voorwaartse beweging te maken. Waggele of scheeflopende Brünners zijn zeker géén doelstelling! Is er naast de goede beeninplanting ook nog eens een goede lichaamverhouding dan is de kans groot dat de dieren bijna automatisch in goede stand zullen staan. De ruglijn dient een recht af- en doorlopende lijn te vormen met de staart. Vanuit de fijne schouders wordt dan overgegaan in een bolle halslijn waarbij de gehele taille goed ingesnoerd wordt en de fijnheid van het lichaam duidelijk geaccentueerd wordt.

De vleugels dienen hoog aangehouden te worden en de schilden dienen zeer smal te zijn. De houding van de vleugels bepaalt ook in hoge mate het totaalbeeld. Ze dienen het type en de taille nog extra te accentueren en moeten bovendien kruisen. De kruising dient dermate sterk te zijn dat ze dit reeds doen ter hoogte van de staartinplanting. Daarnaast moet er toch ook een goede rugafdekking te zien zijn waardoor het geheel er alleen maar fijner en typischer gaat uitzien. Deze ras-eigenschap is zeer specifiek voor de Brünner en dieren die hier niet aan voldoen kunnen dus nooit een ZG beoordeling krijgen.

Blaaswerk

Het moet natuurlijk duidelijk zijn dat dit uitermate fijne en elegante ras boven alles een kropper dient te blijven en goed blaaswerk is dan natuurlijk een uitermate belangrijke eigenschap.

Blauwzilverbont.

Geel.

Rood geëksterd.

Zwart getijgerd.

Blauw zwartgeband.

Zilver.

Onze Brünner dient een kogelrond blaaswerk te vertonen gekoppeld aan een maximale snoering. De ballon is dus te zien als een tennisbal bovenop een zeer fijne taille. Het is uitermate belangrijk dat deze goed rond geblazen ballon bovendien zeer gracieus dient gedragen te worden. Het blaaswerk dient soepel te zijn en zeker in proportie met het geheel. Dieren die te sterk blazen en hierdoor met hun ballon heen en weer slingeren dienen geen plaats te krijgen in onze stam. Ik wil er de nadruk op leggen dat een rond blaaswerk tevens inhoudt dat de ballon ook bovenaan mooi rond dient geblazen te worden waarbij de snavel mooi in het midden op de ballon komt te rusten. Ook in de hals is het uiterst belangrijk dat een goede ronding te zien is. Dieren die hier een gladde halslijn laten zien, missen zeker een belangrijke kwaliteit. Ook hier is het de taak van de keurmeester voldoende tijd en aandacht te besteden aan de vorm van het blaaswerk en de wijze van blazen. De dieren horen aangesproken en in actie gebracht te worden. Het is te eenvoudig om te stellen 'toont geen blaaswerk' en naar het volgende dier over te stappen. De actie van een kropper blijft sterk afhankelijk van de omstandigheden, 'de buurman' en de benadering van de keurmeester. Niet zelden is net die ietwat gereserveerde kropper twee dagen later de koning van de show!

De houding, de taille, de benen en het blaaswerk zijn wel de voornaamste eigenschappen van de Brünner. Andere onderdelen als kop, snavel en ogen zijn natuurlijk ook belangrijk, doch deze zaken zijn voor iedereen waarneembaar en zijn uitvoerig beschreven in de standaard. Ik vind het uitermate belangrijk dat de keurmeester net die zaken gaat beschrijven die de Brünner tot Brünner maken. Opmerkingen over een snavel die wat lang of een kop die wat plat is, kunnen en moeten, doch enkel als in eerste instantie alles over het "Brünner zijn" werd aangegeven.

Keurkaarten zonder uitvoerige beschrijving van type en houding, benen en inplanting, blaaswerk en snoering zijn wat mij betreft waardeloos. Keurkaarten met ZG type, ZG blaaswerk, ZG kleur, wat platte kop en lange tenen met als resultaat "95" slaan nergens op en geven de fokkers geen boodschap, laat staan een te volgen fokrichting.

Kleur en tekening

Ja, de Brünner kent ook nog eens een enorme waaier aan kleuren en tekeningen. Eenkleurigen in alle denkbare en tevens zeer intensieve mooie kleuren, getijgerde, bonte, gestorkte, geëksterde, schimmels... Alles is voorhanden en dient in de huidige kwaliteit ook ruimschoots aan de standardeisen te voldoen. De kleur en tekening mag anderzijds geen obsessie worden voor, én de liefhebber, én de keurmeester die hier alweer een makkelijk te beoordelen onderdeel heeft! In 2010 zijn in bijna elke kleurslag goede dieren te vinden doch nergens mag een dier met een afwijking in één van de basiskenmerken doch met perfecte kleur en tekening het halen van zijn concurrent met perfect type en een iets mindere kleur.

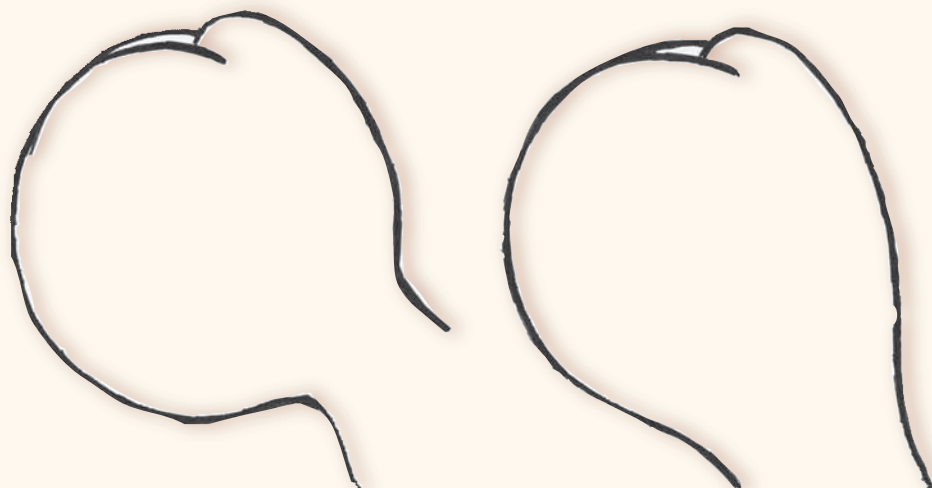
Rasadel

Dieren die voldoen aan alle bovenvermelde raskenmerken zijn daarom nog geen mooie Brünners.

Ze dienen ook de nodige rasadel uit te stralen. Deze uitstraling is een combinatie van al deze ras-eigenschappen met gracieuze bewegingen, een aangenaam en menslievend karakter, sierlijkheid enz. Een Brünner die schuw of angstig zijn toeschouwer aankijkt zal nimmer ofte nooit een topper zijn! Ondanks de zeer grote rasadel welke we bij de Brünner nastreven en gerealiseerd hebben, hebben de meest vooraanstaande fokkers er steeds voor gewaakt dat de Brünner een vitaal, gezond en goed fokkend ras is gebleven. Het is aan ons om deze eigenschap te koesteren en geen enkele toegift te doen ten aanzien van minder goed fokkende exemplaren. Hoe mooi hij er ook mag uitzien, een slechte ouder is een slechte Brunner!

Stamopbouw

Het is uiterst belangrijk om steeds het voor jou ideale dier voor ogen te hebben. Inderdaad, alhoewel er een duidelijke rasbeschrijving bestaat heeft elke fokker én keurmeester toch wel een eigen visie op de ideale Brünner! Absoluut belangrijk om weten is dat standaardmatig goede Brünners zeer zeker ook goede fokdieren kunnen zijn. Topdieren dienen in eerste instantie goede ouders te zijn maar zij kunnen ook zeker hun goede eigenschappen correct laten doorvererven. Dit houdt in dat enkele koppels kunnen volstaan om een bepaalde kleurslag op

Brünner kropper met kogelrond blaaswerk, uitgesproken snoering en halsroning.

Engelse dwergkropper met vol blaaswerk afzettend uit taille.

goed niveau door te fokken. Het ligt enkel aan onze eigen wijze van selecteren of we jaren, zelfs binnen relatief enge verwantschap, door kunnen gaan met dezelfde basisdieren. Alle toegevingen op gebied van gezondheid, karakter, houding, beeninplanting en blaaswerk krijg je zo netjes terug de komende generaties! Een strenge hand is hier zeker de basis van elke succesvolle stam!

Hok

Alhoewel Brünner kroppers tot de kleinste duivenrassen kunnen gerekend worden, dienen zij toch over een vrij aangepast hok te beschikken. Natuurlijk voldoet het standaardmatige postduivenhok voorzien van standaard 'wedwnaarsbroedcellen', maar het moet ook logisch lijken dat deze kropper graag wat meer hokdiepte krijgt en eveneens aangepaste broedcellen ten zeerste apprecieert. Naast de standardeigenschappen van een goed hok, (droog, tochtvrij en voldoende licht) voelt onze Brünner zich voornamelijk graag thuis in een aangenaam hok. Geen

koele saaie hokken maar nergens een extra zitplaatsje te bespeuren valt, waar in de broedcellen niet wat voor extra afgeschermd broedruimte werd gezorgd, of waar in de volière niet een super gezellige loop- en paradeplank is voorzien.

Naast de fokruimte dient zeker ook voldoende ruimte voorzien te worden om jonge dieren op te laten groeien. Brünners zijn niet zeer snel uitgegroeid en het spreekt voor zich dat ook de later op het seizoen geboren jongen een eerlijke kans tot ontplooiing dienen te krijgen om tot topdieren uit te groeien. Nadat de jongen gespeend worden, gaan ze bij mij eerst naar een soort 'babyruimte' en pas later als ze goed vliegen en beginnen blazen gaan ze naar het grotere jongeduivenhok. Hierdoor krijgen ze ruimschoots de tijd te leren eten, zich te bewegen en vooral puber te worden alvorens ze door de zeer actieve al wat oudere kerels worden lastig gevallen.

Voeding

Alhoewel de Brünner zelf niet kieskeurig is, kan je als liefhebber niet tevreden zijn met de eerste de beste standaardvoeding. Enerzijds is een aangepaste lichte voeding noodzakelijk om de dieren gezond en niet zwaarlijvig te houden doch anderzijds dient zeker voldoende energie voorhanden te zijn om dat fijne lijfje en die nog fijnere beentjes ook sterk en kloek te maken. Op de markt zijn zeker enkele goede basismengelingen voorhanden die aangevuld met een groot percentage dieetmengeling ruimschoots kunnen voorzien. Daarnaast dienen zeker ook de nodige mineralen en gritten steeds ter beschikking gesteld te worden doch méér heeft onze Brünner echt niet nodig!

Speciaalclub

In 2009 is door een 15-tal actieve fokkers beslist om onder de naam "Brünner Club Belgium" ook een Belgische speciaalclub op te richten. Binnen deze club hebben we twee basisdoelstellingen, nl. de Brünner kropper als ras promoten en ondersteunen en de liefhebbers dit ras binnen een speciaalclub in vriendschap samen eenzelfde hobby laten beoefenen. Iedereen die zich aangetrokken voelt tot de Brünner kropper en zich kan vinden in bovenvermelde doelstellingen kan lid worden van onze vereniging. Info secretariaat: Jef Van Camp, Duffelsestwg. 57, 2547 Lint, 03/455 73 08 of jozef.vancamp@skynet.be In het weekend van 6 en 7 november 2010 werd tevens de eerste Internationale Brünnershow georganiseerd te Essenbach (D) waar zo'n 2000 Brünners de kooien vulden. Een event dat tevens als basis zal dienen voor de oprichting van een Europese Brünner Club.

Kogelronde ballon en prima insnoering.